

Nr 11.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående extra krigstidstillägg för senare halvåret av 1918 åt lärare vid egentliga folkskolor och småskolor; given Stockholms slott den 25 oktober 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att dels för beredande av extra krigstidstillägg för tiden från och med den 1 juli till och med den 31 december 1918 åt sådana befattningshavare, som avses i Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 september 1917 (Svensk författningssamling nr 665) angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolor och småskolor, å *extra tilläggsstat* för år 1918 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag å 4,150,000 kronor;

dels förklara, att det extra krigstidstillägget skall utgå

a) med ett belopp av 300 kronor till den, som vid ingången av år 1918 var och fortfarande är anställd i egenskap av ordinarie lärare vid egentlig folkskola, under förutsättning att befattningshavaren vid ingången av samma år hade eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder; dock att extra krigstidstillägg med detta belopp icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever,

b) med ett belopp av 200 kronor dels till varje ordinarie lärare vid egentlig folkskola, som icke äger erhålla extra krigstidstillägg med det i punkt a) omnämnda belopp, dels ock till extra ordinarie och vikarierande folkskollärare, under förutsättning, vad vikarierande lärare beträffar, att de bestämmelser i fråga om behörighet och minimiavlöning, vilka såsom villkor för statsbidrag äro stadgade beträffande vikarie för på grund av sjukdom tjänstledig ordinarie eller extra ordinarie lärare vid egentlig folkskola, äro uppfyllda,

c) med ett belopp av 200 kronor till den, som vid ingången av år 1918 var och fortfarande är anställd i egenskap av biträdande lärare vid

egentlig folkskola, lärare vid mindre folkskola eller lärare vid småskola, under förutsättning att befattningshavaren vid ingången av samma år hade eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder; dock att extra krigstidstillägg med detta belopp icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever, ej heller den, vilken vikarierar för tjänstledig lärare,

d) med ett belopp av 125 kronor till varje biträdande lärare vid egentlig folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid småskola, som icke äger erhålla extra krigstidstillägg med det i punkt c) omförmälda belopp, under förutsättning, vad vikarierande lärare beträffar, att de bestämmelser i fråga om behörighet och minimiavlöning, vilka såsom villkor för statsbidrag äro stadgade beträffande vikarie för på grund av sjukdom tjänstledig biträdande lärare vid egentlig folkskola, lärare vid mindre folkskola eller lärare vid småskola, äro uppfyllda;

dels ock besluta, att i fråga om det extra krigstidstillägget skall i övrigt i tillämpliga delar gälla vad angående den tillfälliga löneförbättringen finnes stadgat i förut omförmälda kungörelse den 22 september 1917.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 oktober 1918.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
              SCHOTTE,
              PETRÉN,
              NILSON,
              LÖFGREN,
              friherre PALMSTIERNA,
              RYDÉN,
              THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Rydén anförde:

På extra stat för år 1916 anvisade riksdagen ett förslagsanslag av 750,000 kronor för beredande under år 1916 av tillfällig löneförbättring åt vissa lärare vid folk- och småskolor att utgå enligt av riksdagen angivna grunder.

Vidare anvisade riksdagen på extra stat för år 1917 dels ett förslagsanslag å 1,700,000 kronor för beredande under år 1917 av tillfällig löneförbättring åt ordinarie lärare vid folkskolor, dels ock ett förslagsanslag å 1,000,000 kronor för beredande under år 1917 av tillfällig löneförbättring åt biträdande lärare vid folkskolor, lärare vid mindre folkskolor och lärare vid småskolor.

Ytterligare anvisade riksdagen på extra stat för år 1918 ett förslagsanslag av 8,300,000 kronor för beredande under år 1918 av tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolor och småskolor att utgå enligt vissa av

Extra krigstidstillägg för senare halvåret av 1918 åt lärare vid egentliga folkskolor och småskolor.

riksdagen angivna grunder, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder kunde finnas erforderliga.

I överensstämmelse med riksdagens sistnämnda beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 22 september 1917 kungörelse i ämnet (Svensk författningssamling nr 665) att lända till efterrättelse tills vidare, så länge anslag för ifrågavarande ändamål fortfarande anvisades. Denna kungörelse innehåller följande bestämmelser:

§ 1.

Tillfällig löneförbättring av statsmedel utgår

a) med ett årligt belopp av sexhundra kronor till den, som vid ingången av det år, för vilket löneförbättringen skall utgå, är anställd i egenskap av ordinarie lärare vid folkskola, under förutsättning att befattningshavaren vid denna tidpunkt har eget äkta barn, som icke uppnått aderton års ålder; dock att löneförbättring med detta belopp icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever;

b) med ett årligt belopp av fyrahundra kronor dels till ordinarie lärare vid folkskola, som icke äger erhålla tillfällig löneförbättring med det i punkt a) omnämnda belopp, dels ock till extra ordinarie lärare vid folkskola och till vikarierande lärare å ordinarie eller extra ordinarie folkskolläroarbefattning, dock att sådan löneförbättring tillkommer vikarierande lärare endast under förutsättning, dels att i fråga om honom samma villkor och bestämmelser i avseende å behörighet eller av folkskolinspektör vitsordad duglighet äro uppfyllda som de, vilka äro stadgade beträffande vikarie för på grund av sjukdom tjänstledig ordinarie eller extra ordinarie lärare vid folkskola, dels ock att hans avlöning icke understiger den minimiavlöning, som för sådan sjukvikarie är stadgad;

c) med ett årligt belopp av fyrahundra kronor till den, som vid ingången av det år, för vilket den tillfälliga löneförbättringen skall utgå, är anställd i egenskap av biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola eller lärare vid småskola, under förutsättning att befattningshavaren vid denna tidpunkt har eget äkta barn, som icke uppnått aderton års ålder; dock att löneförbättring med detta belopp icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever, ej heller den, vilken vikarierar för tjänstledig lärare;

d) med ett årligt belopp av tvåhundra femtio kronor till biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid småskola, som icke äger erhålla tillfällig löneförbättring med det i punkt c) omnämnda belopp, ävensom till vikarie för sådan lärare, dock att löneförbättring tillkommer vikarierande lärare endast under förutsättning, dels att i fråga om honom samma villkor och bestämmelser i avseende å behörighet eller av folkskolinspektör vitsordad duglighet äro uppfyllda som de, vilka äro stadgade beträffande vikarie för på grund av sjukdom tjänstledig biträdande lärare vid folkskola, lärare vid mindre folkskola eller lärare vid småskola, dels ock att hans avlöning icke understiger den minimiavlöning, som för sådan sjukvikarie är stadgad.

§ 2.

För åtnjutande av tillfällig löneförbättring gälla i tillämpliga delar samma villkor, som enligt nådiga kungörelsen den 1 juni 1900 angående avlöning åt lärare vid folk- och småskolor med däri sedermera vidtagna ändringar äro stadgade i fråga om

lärarens avlöning; dock att lärare, vilkens tjänstgöring fortgår utöver åtta månader av året, icke är berättigad till högre löneförbättring än som i § 1 här ovan sägs.

§ 3.

Under de i §§ 1 och 2 här ovan i övrigt stadgade villkor må tillfällig löneförbättring utgå utan hinder därav,

att läraren endast under en del av året innehaft den anställning, för vilken löneförbättringen skall utgå, i vilket fall löneförbättringen må utgå för den tid, han sålunda varit anställd, eller

att undervisningen vid skolan till följd av rådande smittosam sjukdom måst för någon tid inställas.

§ 4.

Till ordinarie lärare vid folkskola samt till sådan extra ordinarie eller biträdande lärare vid folkskola och sådan lärare vid mindre folkskola eller småskola, som blivit tillsatt tills vidare med ömsesidig rätt till minst fyra månaders uppsägning, ävensom till sådan lärare vid småskola, som äger en fastare anställning, skall den tillfälliga löneförbättringen utgå efter kalenderår; till sådan extra ordinarie eller biträdande lärare vid folkskola och sådan lärare vid mindre folkskola eller småskola, som antagits på viss tid, ävensom till vikarierande lärare skall löneförbättringen utgå efter lästid.

§ 5.

Den tillfälliga löneförbättringen utbetalas till vederbörande lärare i samma ordning, som är stadgad beträffande hans i penningar utgående avlöning i övrigt.

§ 6.

De till löneförbättring åt lärare enligt denna kungörelse utgående medel skola på rekvisition, som av vederbörande skolråd eller skolstyrelse bör, i huvudsaklig enlighet med föreskrivet formulär, för varje år göras tidigast efter maj månads början det år, för vilket bidraget sökes, samt senast före utgången av januari månad påföljande år, av Vårt statskontor och Våra befallningshavande efter vederbörlig granskning utbetalas, sedan vederbörande statens folkskolinspektör vitsordat riktigheten av de för statsbidragens erhållande lämnade uppgifterna.

§ 7.

Vad i denna kungörelse finnes föreskrivet med avseende på lärare skall, där ej i särskilda fall annorlunda sägs, äga tillämpning på såväl manliga som kvinnliga lärare.

Nu har centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskolläraryörening i skrivelse den 15 oktober 1918 anhållit, att Kungl. Maj:t tacktes för stundande urtima riksdag framlägga förslag om skälig förhöjning av den tillfälliga löneförbättring, som av staten för år 1918 beviljats lärare och lärarinnor vid rikets folkskolor och småskolor.

Centralstyrelsen har därvid först meddelat, att sedan det blivit känt, att Kungl. Maj:t ärnade under innevarande höst sammankalla en urtima riksdag för behandling av frågan om ökade krigstidstillägg under år 1918

för vissa befattningshavare i statens tjänst, hade dels arbetsutskottet för de större städernas lärarkongresser, dels kretsar inom Sveriges allmänna folkskolläraryörening hos nämnda förenings centralstyrelse uttalat förhoppning därom, att vid ifrågavarande riksdag måtte upptagas jämväl frågan om beredande av ökad dyrtidshjälp under år 1918 åt lärarkåren vid rikets folk- och småskolor, samt hemställt, att centralstyrelsen måtte vidtaga åtgärder i sådant syfte.

Därefter anför centralstyrelsen följande:

Den ordinarie lön, som under innevarande år utgår till folkskolans och småskolans lärare, är fortfarande den, som bestämdes för mer än tio år sedan, nämligen, förutom bostad och bränsle, för manlig folkskollärare en begynnelselönen av 900 kronor och en slutlön av 1.350 kronor, för kvinnlig folkskollärare motsvarande belopp av 900 och 1,200 kronor och för småskolekåren 500 och 680 kronor. Någon förhöjning av dessa löner i form av krigstidstillägg eller krigstidshjälp har hittills icke beviljats ifrågavarande lärare. Däremot beslutade 1917 års riksdag att i avvaktan på en fullständigare lönereglering och med hänsyn till dyrtidens tryck för år 1918 bevilja folk- och småskollärare tillfällig löneförbättring med följande belopp: för folkskolekåren 600 kronor till familjeförsörjare och 400 kronor till övriga samt för småskolekåren 400 kronor för familjeförsörjare och 250 kronor för övriga. Dessa tillägg voro otillräckliga redan när de för omkring ett och ett halvt år sedan bestämdes, och sedan dess har penningvärdets fall av kända anledningar varit sådant, att bitter nöd och skuldsättning i stor utsträckning blivit de svenska folk- och småskolläraernas lott under innevarande år. Den hjälp, som möjligen väntats från kommunerna, har i de flesta fall alldeles uteblivit, och där någon sådan beviljats har den, även då den i ett fåtal fall varit väl tilltagen, icke räckt att fylla behovet.

Det är under sådana förhållanden icke underligt, att hoppet om statsmakternas ingripande till lättande av den svåraste dyrtidsbördan hos denna lärarkår väckts till liv inför den stundande dyrtidsriksdagen. Att det extra tillägg, som i år av statsmedel utgår till ifrågavarande lärare, kallas tillfällig löneförbättring synes icke böra utgöra hinder för ett ytterligare extra tillägg, detta så mycket mindre som för de statsanställda lärargrupperna extra dyrtidshjälp i form av krigstidstillägg och krigstidshjälp utgår jämte tillfällig löneförbättring. Det är uppenbarligen icke formen och namnet det kommer an på, utan att hjälp verkligen gives, då behovet är skriande.

På grund av remiss har folkskolöverstyrelsen den 23 oktober 1918 avgivit utlåtande över denna framställning och därvid hemställt om förslag till riksdagen angående beviljande åt lärare vid folk- och småskolor av ytterligare tillfällig löneförbättring för år 1918 med de belopp, som befunnes lämpliga, i anslutning till vad som i extra dyrtidshjälp kunde komma att tillerkännas befattningshavare i statens tjänst.

Överstyrelsen yttrar sig först om behovet av ytterligare tillfällig löneförbättring och anför därvid bland annat:

Den inträffade prisstegringen har gjort sig mycket starkt kännbar, så att behovet av en särskild hjälp åt folkskolans lärare redan för år 1918 måste anses obestridligt. Att snar hjälp åt löntagare är av behovet påkallad, framgår otvetydigt av den omständigheten, att urtima riksdag blivit sammankallad för att lösa frågan om ökad dyrtidshjälp för år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst. Överstyrelsen anser, att en hjälp åt folkskolans lärare, om den skall bli allmän, måste utgå av statsmedel. Överstyrelsen finner sig därför icke behöva lämna någon utförligare motivering för att överstyrelsen anser sig böra understödja den nu förevarande framställningen.

Därefter anför överstyrelsen följande rörande den tillfälliga löneförbättringens natur:

Centralstyrelsen har hemställt, att den hjälp mot dyrtidens tryck, som skulle beredas lärare vid folk- och småskolor under innevarande år, skulle få form av en skälig förhöjning av den tillfälliga löneförbättring, som av staten för år 1918 utöver de sedan år 1906 gällande låga lönerna beviljats ifrågavarande lärare. Överstyrelsen anser sig även i denna del kunna ansluta sig till centralstyrelsens framställning.

Den tillfälliga löneförbättringen får visserligen icke egentligen anses som ett dyrtidstillägg. Den har närmast tillkommit för att utgöra en avbetalning på den löne-reglering för ifrågavarande lärare, som sedan länge ställts i utsikt men som på grund av den inträdda kristiden blivit uppskjuten och först innevarande år blivit beslutad att tillämpas från och med år 1919. Det torde emellertid icke kunna förbises, att den tillfälliga löneförbättringen även rönt inflytande av dyrtiden. Denna har kommit behovet av en sådan förbättring att framstå så mycket starkare, och den har otvivelaktigt också medverkat både till att den tillfälliga löneförbättringen utsträckts att omfatta allt flera grupper inom lärarkåren och till att löneförbättringens belopp upprepade gånger blivit höjda.

Redan nu anförda omständighet talar enligt överstyrelsens mening för att det extra avlöningstillskott för folkskolans lärare, varom nu är fråga, ställes i samband med det redan utgående särskilda lönstillägget. Därtill kommer lämpligheten av att det nya tillskottet, som tydligen måste erhålla rent tillfällig karaktär, skulle komma att utgå i överensstämmelse med grunder, som redan för året funnit tillämpning för kåren i fråga.

Slutligen yttrar överstyrelsen sig om beloppet för den nu ifrågasatta löneförbättringen samt om kostnaderna för densamma:

Den tillfälliga löneförbättringen utgår, såsom centralstyrelsen erinrat, med följande belopp: för folkskollärare med 600 kronor till familjeförsörjare med barn under 18 års ålder och med 400 kronor till annan lärare och för lärare vid småskola, lärare vid mindre folkskola och biträdande lärare vid folkskola med 400 kronor till familjeförsörjare och med 250 kronor till annan lärare.

Då den extra dyrtidshjälp till här ifrågavarande befattningshavare givetvis bör utgå i så nära anslutning som möjligt till vad som skall gälla för andra befattningshavare, men överstyrelsen icke äger någon kännedom om, vilka grunder i detta hänseende skola gälla, är det tydligen mycket svårt för överstyrelsen att här framställa något bestämt förslag angående de belopp, som böra fastställas för här ifrågavarande dyrtidshjälp, och angående de grunder, som böra för dessa belopps utgående bestämmas.

Tager man hänsyn till storleken av de belopp, med vilka den tillfälliga löneförbättringen utgår, och penningvärdets starka fall särskilt under sista tiden synes det överstyrelsen mycket väl kunna försvaras, att den ytterligare förbättring, som nu ifrågasättes, bleve fastställd till samma belopp, det vill säga, att lärare vid folk- eller småskola skulle äga att för innevarande år uppbära ytterligare löneförbättring till lika stort belopp, som den tillfälliga löneförbättring, vilken enligt kungl. kungörelsen den 22 september 1917 angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolor och småskolor för samma år tillkommer honom.

Belopp av i regel 400 kronor åt folkskollärare och 250 kronor åt lärare vid småskola och med dessa i lönehänseende likställda samt därutöver åt familjeförsörjare i förra fallet 200 kronor och i senare fallet 150 kronor skulle med nuvarande penningvärde lämna blott ett jämförelsevis ringa bidrag till motverkande av dyrtidens tryck. Och det är att märka, att de belopp, som i form av krigstidstillägg och krigstidshjälp utgå till befattningshavare i statens tjänst med lönesatser motsvarande dem, som tillkomma lärare vid folk- och småskolor, äro betydligt högre tillmätta än beloppen för den dessa senare tillerkända tillfälliga löneförbättringen.

Om den ökade löneförbättringen finge utgå efter de grunder, som överstyrelsen nu antytt, bleve tydligen sammanlagda kostnaderna för densamma lika stora som de, vilka beräknats för den redan beviljade tillfälliga löneförbättringen, nämligen 8.300,000 kronor.

Nu står det emellertid klart för överstyrelsen, att den ytterligare löneförbättring, varom här är fråga, bör så långt möjligt stå i samma förhållande till den för året redan beslutade förbättringen som den ytterligare dyrtidshjälp, som kan bli tillerkänd statens befattningshavare, kommer att stå till vad som redan beviljats dessa i form av krigstidstillägg och krigstidshjälp för år 1918. Då ligger den tanken nära till hands, att den nya dyrtidshjälpen kommer att gälla blott senare delen av året. Med hänsyn till att det är först då, som den allmänna prisstegringen gjort sig mest känbar, hava vissa kommuner, exempelvis Stockholm, beviljat extra dyrtidshjälp att utgå i förhållande till under senare halvåret åtnjuten avlöning.

Skulle en sådan anordning, för vilken överstyrelsen finner starka skäl föreligga, tillämpas på den ytterligare löneförbättringen åt lärare vid folk- och småskolor, finge detta väl lämpligen ske på det sättet, att lärare vid folk- eller småskola tillerkändes ytterligare löneförbättring att utgå med hälften av det belopp, som sådan lärare enligt ovannämnda kungl. kungörelse redan äger att uppbära i tillfällig löneförbättring för år 1918. Det nya tillägget skulle alltså beräknas från och med den 1 juli 1918 till årets slut och för denna tid utgå för folkskollärare med 300 kronor åt lärare, som är familjeförsörjare, och med 200 kronor åt annan lärare samt för lärare vid småskola, lärare vid mindre folkskola och biträdande lärare vid folkskola med 200 kronor åt lärare, som är familjeförsörjare, och med 125 kronor åt annan lärare. Kostnaden torde i detta fall böra beräknas till hälften av den ovan angivna, alltså till 4,150,000 kronor. Visserligen kan man förvänta, att kostnaderna för senare halvåret bli något större på grund av tillväxt i lärarkårens antal, men denna kostnadsökning torde bli så oväsentlig, att den icke behöver tagas med i beräkningen, helst som det ju här måste bli ett förslagsanslag.

Som synes bli även med det senare alternativet kostnaderna på grund av kårens stora antal ganska betydande. Däremot bli de belopp, som skulle komma de särskilda lärarna till del, jämförelsevis blygsamma. Det är dock överstyrelsens förvissning, att lärarkåren skall med tacksamt erkännande hälsa en hjälp från staten i den

tryckande dyrtiden, även om den på grund av omständigheternas makt icke skulle kunna erhålla större omfattning än den sist angivna. Folkskolans lärare vilja givetvis icke ifrågasätta, att den dyrtidshjälp, staten kan befinnas villig att medgiva dem, skulle utgå efter mera fördelaktiga grunder än vad som i sådant avseende skulle komma att gälla för befattningshavare, som äro direkt anställda i statens tjänst.

Såsom jag redan i annat sammanhang antytt, finner jag det vara av behovet påkallat, att jämväl lärare och lärarinnor vid egentliga folkskolor och småskolor nu erhålla någon ytterligare hjälp av statsmedel till lättande i någon mån av de bekymmer och svårigheter, som den senaste tidens prisstegringar för dem medfört. Denna hjälp synes mig lämpligen böra tilldelas ifrågasvarande lärarpersonal i form av ett extra krigstidstillägg, utgående för senare hälften av innevarande år. I analogi med vad som redan föreslagits för lärarpersonalen vid de kommunala mellanskolorna synes mig beloppet för detta extra krigstidstillägg åt varje lärare böra bestämmas till hälften av det belopp, varmed den tillfälliga löneförbättringen enligt förutnämnda kungörelse den 22 september 1917 till honom utgår. Beträffande det extra krigstidstillägget torde i övrigt böra i tillämpliga delar gälla samma bestämmelser, som angående den tillfälliga löneförbättringen äro stadgade i nyssberörda kungörelse.

För ändamålet erfordras ett förslagsanslag å 4,150,000 kronor.

På grund av det anförda hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t tacktes föreslå riksdagen att

dels för beredande av extra krigstidstillägg för tiden från och med den 1 juli till och med den 31 december 1918 åt sådana befattningshavare, som avses i Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 september 1917 (Svensk författningssamling nr 665) angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolor och småskolor, å *extra tilläggsstat* för år 1918 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag å 4,150,000 kronor;

dels förklara, att det extra krigstidstillägget skall utgå

a) med ett belopp av 300 kronor till den, som vid ingången av år 1918 var och fortfarande är anställd i egenskap av ordinarie lärare vid egentlig folkskola, under förutsättning att befattningshavaren vid ingången av samma år hade eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder; dock att extra krigstidstillägg med detta belopp icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever,

b) med ett belopp av 200 kronor dels till varje ordinarie lärare vid egentlig folkskola, som icke äger erhålla

extra krigstidstillägg med det i punkt a) omförmälda belopp, dels ock till extra ordinarie och vikarierande folkskollärare, under förutsättning, vad vikarierande lärare beträffar, att de bestämmelser i fråga om behörighet och minimiavlöning, vilka såsom villkor för statsbidrag äro stadgade beträffande vikarie för på grund av sjukdom tjänstledig ordinarie eller extra ordinarie lärare vid egentlig folkskola, äro uppfyllda,

c) med ett belopp av 200 kronor till den, som vid ingången av år 1918 var och fortfarande är anställd i egenkap av biträdande lärare vid egentlig folkskola, lärare vid mindre folkskola eller lärare vid småskola, under förutsättning att befattningshavaren vid ingången av samma år hade eget äkta barn, som icke uppnått 18 års ålder; dock att extra krigstidstillägg med detta belopp icke tillkommer gift kvinnlig befattningshavare, vars man lever, ej heller den, vilken vikarierar för tjänstledig lärare,

d) med ett belopp av 125 kronor till varje biträdande lärare vid egentlig folkskola, lärare vid mindre folkskola och lärare vid småskola, som icke äger erhålla extra krigstidstillägg med det i punkt c) omförmälda belopp, under förutsättning, vad vikarierande lärare beträffar, att de bestämmelser i fråga om behörighet och minimiavlöning, vilka såsom villkor för statsbidrag äro stadgade beträffande vikarie för på grund av sjukdom tjänstledig biträdande lärare vid egentlig folkskola, lärare vid mindre folkskola eller lärare vid småskola, äro uppfyllda;

dels ock besluta, att i fråga om det extra krigstidstillägget skall i övrigt i tillämpliga delar gälla vad angående den tillfälliga löneförbättringen finnes stadgat i förut omförmälda kungörelse den 22 september 1917.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Em. G:son Bergman.